

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Schipstraat 10A-10C (Ieper, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2020C330
Maart 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Bot Bart, Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1.1	Administratieve gegevens	5
1.2	Inleiding	7
1.3	Geplande werken	7
1.4	Gemotiveerd advies.....	9

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (bron: Geopunt)	6
Figuur 2 Het projectgebied weergegeven op de topografische kaart. (bron: Geopunt).....	6
Figuur 3 Vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: geopunt)	8

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	5
---	---

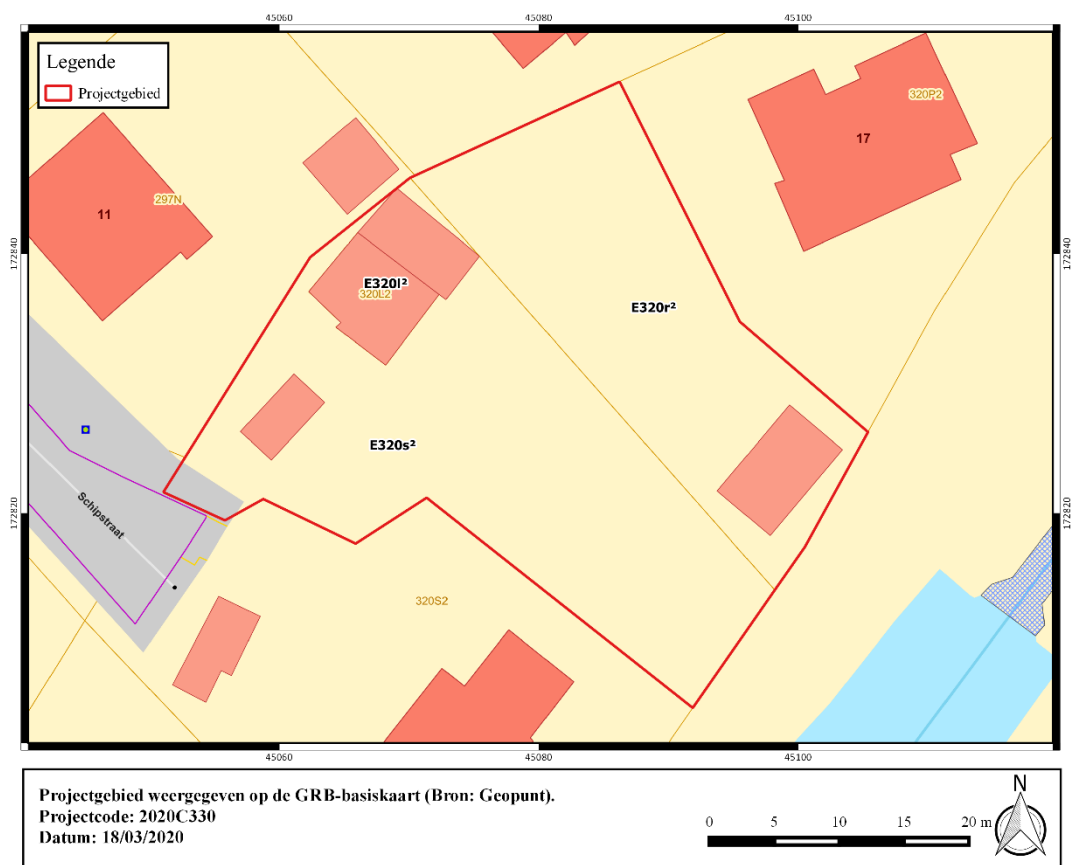
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

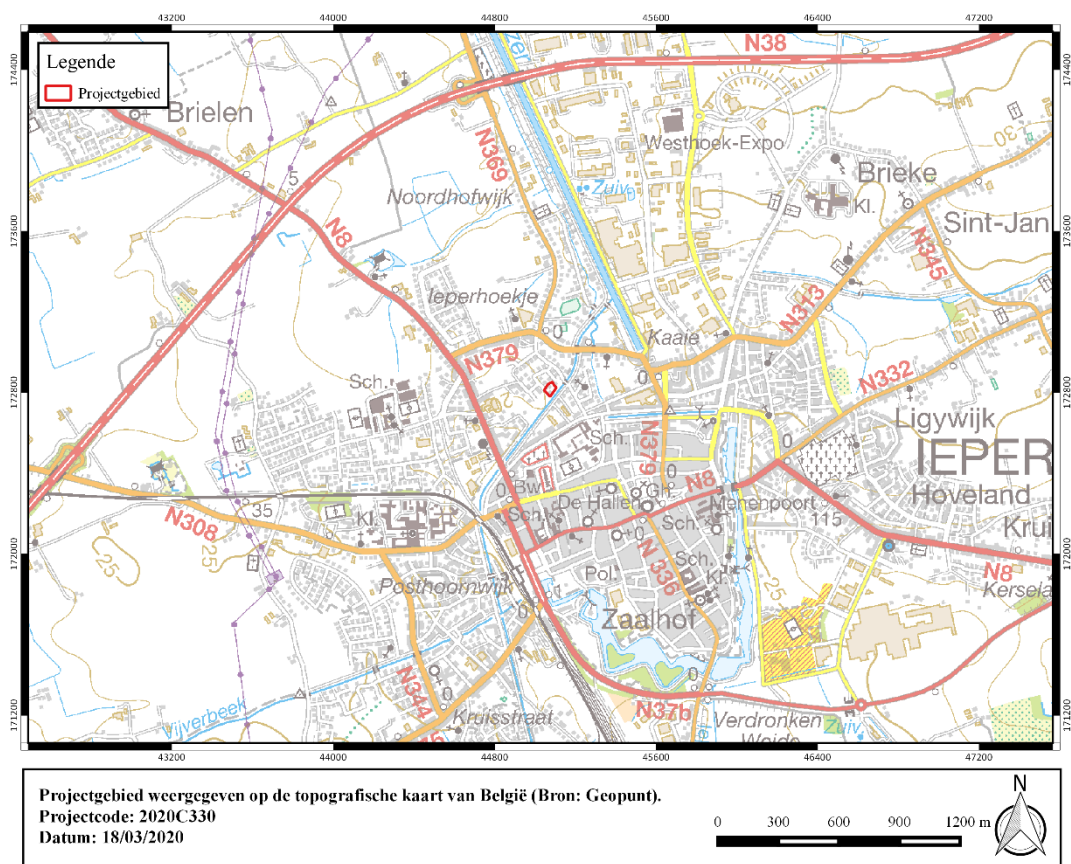
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Ieper
	Deelgemeente	/
	Postcode	8900
	Adres	Schipstraat 10A-10C 8900 Ieper
	Toponiem	Schipstraat 10A-10C
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 45013 Y _{min} = 172776 X _{max} = 45131 Y _{max} = 172859
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Ieper, Afdeling 3, Sectie E, nr's: 320s ² , 320r ² & 320 l ² Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Bart Bot (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (bron: Geopunt)

Figuur 2 Het projectgebied weergegeven op de topografische kaart. (bron: Geopunt)

1.2 Inleiding

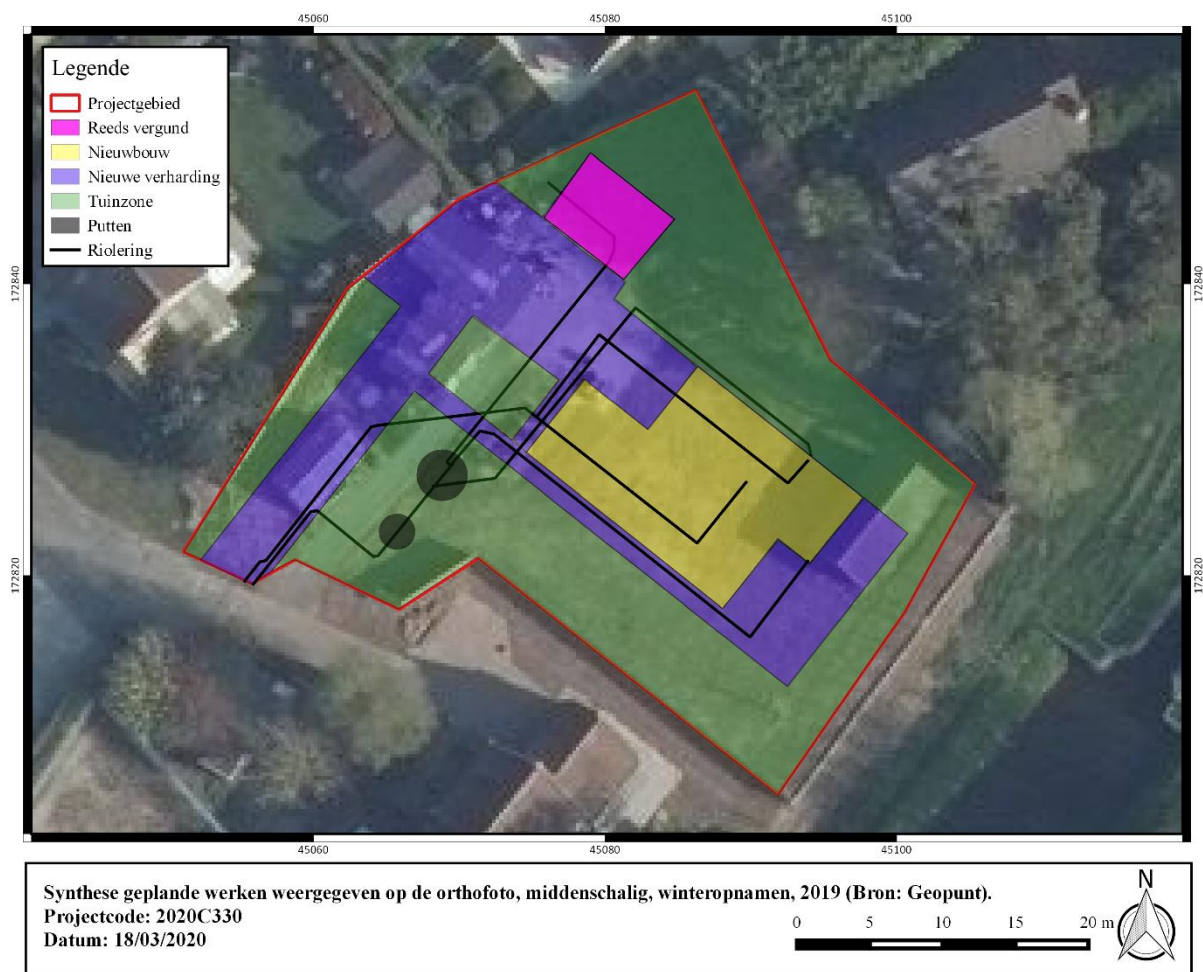
Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 1313 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Ieper. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Het plangebied is gelegen in Ieper, in de provincie West-Vlaanderen. Het plangebied sluit ten noorden aan bij de Schipstraat. Ten zuidoosten grenst het plangebied aan het Kanaal van Ieper naar Komen. De stadskern van Ieper (Markt) situeert zich ca. 650 meter ten zuidoosten. Op heden is ca. 145 m² van het terrein bebouwd. Het betreft drie kleine bijgebouwen. Bijkomend is ca. 60 m² van het terrein verhard. Het overige deel van het plangebied is braakliggend.

1.3 Geplande werken

De opdrachtgever plant eerst de sloop van een deel van het bestaande gebouwenbestand over een gecombineerde oppervlakte van 145 m². Na deze sloopwerken wordt een nieuwe eenlagige gezinswoning gerealiseerd met bijhorende verharding, tuinzone en nutsleidingen. De geplande werken hebben betrekking op een gecombineerde oppervlakte van 1275 m². In het noordelijk deel van het plangebied is een bijgebouw (38 m²) reeds vergund. Dit gebouw vormt dus geen onderdeel meer van de huidige aanvraag. Concreet worden binnen de projectgrenzen de volgende bodemingrepen voorzien:

- De realisatie van een nieuwe woning over een oppervlakte van ca. 190 m². Deze woning wordt gefundeerd door middel van sleuffunderingen tot vorstvrije diepte (ca. 100 cm-mv) en een vloerplaat (ca. 50 cm-mv). Er worden geen kelders gerealiseerd.
- De realisatie van nieuwe verharding in de vorm van een terras, parking en inrijlaan over een gecombineerde oppervlakte van 378 m². Voor deze verharding dient een bodemingreep gerekend te worden van ca. 50 cm-mv.
- De realisatie van nieuwe riolering die zal aansluiten op een nieuwe regenwaterput (ca. 9,3 m²) en een nieuwe infiltratieput (ca. 4,5 m²). De putten worden aangelegd tot een diepte van 2 m-mv, voor de rioleringen wordt een sleuf uitgegraven met een breedte van ca. 40 cm en een diepte van ca. 65 cm.
- De realisatie van een tuinzone over een oppervlakte van 700 m². (enkel inzaaien groenzone)

Figuur 3 Vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: geopunt)

1.4 Gemotiveerd advies

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Ieper Schipstraat 10A-10C.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied aanzienlijk is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan onderstaande afgeleid worden:

- Het plangebied ligt binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van de stad Ieper.
- Voor 1383 situeert het plangebied zich ter hoogte van de zogenaamde buitenparochies, meer bepaald de parochie *Scattin van Scoten*..
- De kaart van Guillaume du Thielt (1383) situeert het plangebied precies ten noorden van de eerste stadsomwalling.
- Het plangebied situeert zich na het eerste project van Vauban (1684) nog steeds buiten de stadsversterkingen. Langsheen de oostzijde van het plangebied loopt een weg. Na het tweede project van Vauban – voltooid in 1689 – situeert het plangebied zich ter hoogte van een glacis.
- De Ferrariskaart (1777) karteert het plangebied iets zuidelijk dan de reconstructiekaart van de toestand van 1689. Op de Ferrariskaart is het plangebied desalniettemin tevens gelegen ter hoogte van een glacis.
- Zowel het plan van de toestand van 1830 als de Atlas der Buurtwegen tonen aan dat het plangebied zich integraal buiten de Hollandse versterkingen situeert.
- De loopgravenkaart van maart 1918 geeft een smalspoor weer in het oostelijk deel van het plangebied.

3° de waardering van de archeologische site:

Concreet zou archeologisch onderzoek ter hoogte van het plangebied kennis kunnen opleveren over de versterkingen rondom de stad. Zoals reeds aangegeven bevindt het plangebied zich vanaf eind de 17de eeuw vermoedelijk ter hoogte van een glacis. Vooral sporen uit de postmiddeleeuwse periode (17de – 20ste eeuw) vallen binnen het verwachtingspatroon gezien de grote bouwkundige ingrepen in het verleden (uitbouw verdedigingswerken). Er is ook gedeeltelijk de mogelijkheid tot het aantreffen van een smalspoor al zijn hiervan op heden zelden nog sporen in de ondergrond bewaard.

4° de impactbepaling:

Indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, zijn deze bedreigd door de geplande werken.

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Archivalisch onderzoek*: Bijkomend archivalisch onderzoek is niet van toepassing. Er is aan de hand van het historisch kaartmateriaal een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.
- *Landschappelijk bodemonderzoek* Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Er wordt geadviseerd om geen voorafgaandelijk landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren.
- *Geofysisch onderzoek* Cfr. CGP 7.4: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Veldkartering* Cfr. CGP 7.5: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek* Cfr. CGP 8.4 en 8.5: Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Proefsleuven en proefputten* Cfr. CGP. 8.6: Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Ook deze methode wordt niet weerhouden.

Op basis het verslag van resultaten wordt aan het plangebied een zeker verwachtingspatroon toegeschreven. Wat betreft de middeleeuwse sporen kan er geconcludeerd worden dat deze vrijwel met zekerheid werden weggegraven/verstoord tijdens de aanleg van de versterkingen. Het potentieel op nuttige kenniswinst bij verder onderzoek naar deze middeleeuwse sporen is naar verwachting erg laag tot afwezig. Volgens de cartografische bronnen ligt het onderzoeksterrein ter hoogte van de vestingswerken uit de 17de eeuw, meer bepaald een glacis. Vermoedelijk zullen tijdens de geplande werken opvullingslagen/ophogingspakketten van dit glacis plaatselijk aangesneden worden. Ook het WOI smalspoor, in het noorden van het plangebied, zal tijdens de werken waarschijnlijk deels aangesneden worden. De kans dat hiervan nog sporen bewaard zijn is desalniettemin gering.

Echter wegens de relatief kleine oppervlakte van de bodemingreep (581m²) is het potentieel op kennisvermeerdering (glacis en WOI-spoor) klein. Bovendien tonen de orthofoto's aan dat er zich in het recente verleden bebouwing binnen het terrein bevond (o.a. orthofoto 2000-2003). Deze bebouwing zal zeker ook in grote mate de bodem hebben verstoord.

Al deze elementen in beschouwing genomen, is het de verwachting dat verder archeologisch onderzoek naar aanleiding van de voorgelegde omgevingsvergunningsaanvraag niet tot nuttige kenniswinst zal leiden. Uiteraard blijven de werken onderhevig aan artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet, en dienen alle eventuele vondsten bij het Agentschap Onroerend Erfgoed te worden gemeld.

